

CE-märkning av motordrivna portar

CE – märkning av motordrivna portar innebär att tillverkaren av porten har sett till att porten uppfyller alla de säkerhetskrav och regelverk som gäller men portens ägare har också ansvar. I detta informationsblad används portar som ett samlingsnamn för slag-portar, tak-skjutportar, vik-portar, jalousier, rullportar, grindar och bommar där portens grundsyfte är att kunna ha passage för gods, fordon och personer.

Hur ser man att en port är CE-märkt?

CE – märkningen visas genom att porten har en märkskylt som har ett CE-märke. Portens märkskylt ska dessutom ha följande uppgifter: typ av port, modellnummer, serienummer, tillverkningsår, de prestanda som uppnås för porten redovisas samt tillverkarens namn och postadress.

CE-märkningen visas också med dokumenten: EG-försäkran om överensstämmelse samt prestandadeklarationen. Vid första drifttagande av porten utfärdar tillverkaren dokumentet EG-försäkran om överensstämmelse för porten som ska följa leveransen av porten, om installationskontroll görs ska detta anges på EG-försäkran om överensstämmelse.

Var ser man vilka regelverk en port uppfyller?

På dokumentet EG-försäkran om överensstämmelse visas de direktiv, förordningar och standarder som tillverkaren anser att porten uppfyller.

Vilka regelverk finns för portar?

Porten och dess installation omfattas av ett antal direktiv, förordningar och föreskrifter. För en installerad och motordriven port gäller följande direktiv/förordningar:

Byggproduktförordningen EU 305/2011 Ger krav på att byggprodukter ska CE-märkas. En port klassas som en byggprodukt eftersom portens utförande och dess installation, d.v.s. prestanda, påverkar byggnadens klimat och säkerhet tex värme, lufttäthet, och klämkrafter men även grindar och bommar omfattas trots att de inte direkt påverkar byggnader. Detta innebär att prestanda ska provas och prestandadeklarationer tas fram vid CE-märkningen.

Maskindirektiv 2006/42/EG. Maskindirektivet ställer krav på att maskindrivna portar ska vara säkra och omfattar grundläggande säkerhetskrav tex: klämskydd, att port inte störtar ned vid fel i balanssystem mm

EMC-direktiv 2014/30/EU Omfattar portens styrsystem/ installation med hänsyn till tålighet (immunitet) mot störningar så att portens funktion inte påverkas av annan utrustning. EMC-direktivet ger också begränsning av utstrålning (emission) så att inte annan utrustning störs av porten.

LVD-direktiv 2014/35/EU Lågspänningsdirektivet omfattar krav på elsäkerhet för porten. Krav på elinstallation i portens el/styrsystem exempelvis: att lämpliga skydd och skyddsanordningar ska finnas i portens el/styrsystem för att undvika att port blir strömförande, överhettad eller börjar brinna.

Vad är en prestandadeklaration?

En prestandadeklaration är ett dokument som tillverkaren av porten tar fram och behövs för portar som installeras i byggnadsverk men även vissa grindar/ bommar omfattas. Prestandadeklarationen ska kunna tillhandahållas som

pappersutskrift, elektronisk (e-post) eller på importör eller distributörs egen webbplats (det är inte tillräckligt att tex: en importör av portar hänvisar till någon annans webbplats).

Tillverkaren av komplett port måste vända sig till ett certifierat provningslabb som utför provning av prestanda av portmodellen enligt harmoniserade standarder (kallas för system 3 enligt Byggproduktförordningen, EU 305/2011). Tillverkare av port utför också tillverkningskontroll av de portar som tillverkas så att inte portens prestanda påverkas vid serieproduktion. De företag som klassas som mikroföretag¹ kan tillämpa system 4 istället för system 3 där tillverkaren av port gör egna kontroller. Listan nedan visar exempel på prestanda som tas fram och deklarerar för motordrivna portar:

- Portens vattentäthet
- Farliga ämnen i port (tex. giftiga/ ohälsosamma ämnen)
- Portens motstånd mot vindlaster
- Portens lufttäthet
- Portens termiska egenskaper (U-värde)
- Säker öppning (tex att port inte faller vid fel i balanssystem)
- Krav på glas som används i portar
- Klämkrafter
- Kraft att manuellt manövrera port
- Livslängdsprov

För de portar som är avsedda att vara en del av byggnadens brandskydd gäller också system 1 som tillägg till system 3 enligt Byggproduktförordningen (EU 305/2011). System 1 innebär att ett anmält produkt-certifieringsorgan utför provning av portens prestanda gällande brand och rök enligt harmoniserade standarder. Dessutom görs en första inspektion av tillverkningsanläggningen samt den tillverkningskontroll som tillverkare av port själv ska utföra. Därefter utför produktcertifieringsorganet fortlöpande kontroll och övervakning. Tillverkare av port ska själv sedan löpande genomföra regelbunden tillverkningskontroll och stickprov av portar enligt fastlagd provningsplan.

Standarder för portar

För portar finns en övergripande standard (paraplystandard) EN 13241:2003+A2:2016. Denna standard hänvisar till andra standarder för mekanik, säkerhet, installation och prestandaklassning av portar.

Teknisk tillverkningsdokumentation

Att CE-märka portar innebär att tillverkaren av portar tar fram/ gör följande (dokumenterar):

- Risker/ riskbedömning
- Avstämning av direktiv/förordningar/standarder
- Tester på port och test av portens säkerhetsanordningar
- Bruksanvisningar/ installationsanvisningar som följer med port (skrivna på svenska). Bruksanvisningen ger all information som behövs för installation, drift och underhåll av porten.
- Prestandadeklaration (skriven på svenska)
- Installationskontroll (installationsprotokoll) för portar där första besiktning ej görs av besiktningsföretag.
- Märkskylt med CE-märke fästs på port
- EG-försäkran om överensstämmelse* som följer med port (skriven på svenska för den svenska marknaden).

Första besiktning

En ny motordriven port som är installerad i byggnadsverk måste vara första besiktigad innan den får användas (gäller de portar som omfattas* av besiktningskrav) . Det är portens ägare som är ytterst ansvarig att port har besiktigats.

* För mer information gällande kraven på besiktning av motordrivna portar och installationskontroll, se separat informationsblad "Besiktning av motordrivna portar" från Portgruppen